

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش

عنوان

بررسی آثار لواط و زنا در حرمت ابدی

استاد راهنما: حجت الاسلام حمید رضا قاسمی

نگارنده: حلیمه خاتون موثق الانق

پاییز ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

حمد و ثناء ، شکر و سپاس خدای خالق متعالی را سزااست که انسان جاهل را معرفت و آگاهی بخشید و در پرتو همین علم خدادادی انسان از ظلمت و تاریکی جهل و نادانی رهانیده شد؛ و مفتخر به مدال « وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا . » گردید. حمد خدای را شایسته و سزاوار است که متقن ترین و مستندترین کتاب آسمانی (قران کریم) را نازل فرموده و مصیطر و مهیمن بر تمامی کتب آسمانی گذشته است. و از سوی دیگر، انسان را از وجود با برکت حجت های لازم و ضروری برای هدایت متنعم ساخت ؛ یعنی هم حجت باطنی (عقل) را در وجود انسان به ودیعه نهاد، و هم حجت های ظاهری – که انبیای عظام و ائمه اطهار علیهم السلام باشند را برای هدایت و تضمین کمال انسانی مبعوث نمود.

خدای سبحان را سپاس می گوئیم که عمر و حیات ما را در دوران طلائی نظام جمهوری اسلامی قرار داد که در رأس آن ولی فقیه قرار گرفته و این نظام و مردم را با تمام قدرت و قوت هدایت و راهبری، زعامت و سرپرستی می کند که هم تصمیم و اراده مردم نقشه واقعی و حقیقی دارد؛ و هم دین اسلام و دستورات متعالی آن ملاک و معیار تصمیم گیری ها و برنامه ریزی ها، تدبیر امور و اداره کشور است.

و در پایان از باب عمل به مضمون حدیث شریف حضرت امام رضا علیه السلام « مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمُنْعَمَ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ. » – هر کسی که نعمت دهنده از مخلوقین خدا را شکرگزار نباشد، خداوند عز و جل را نیز را شکرگزاری نخواهد نمود. – لازم می دانم از زحمات استاد محترم و معزز راهنما جناب حجه الاسلام دکتر حمیدرضا قاسمی، و همچنین همسر عزیزم که در این تدوین این رساله، به عنوان مشاور برای من مشورت دادند، تشکر و قدردانی نمایم و سلامتی و موفقیت ایشان را از خدای بزرگ و منان خواستار باشم.

تقدیم

تقدیم به مولایم منجی عالم بشریت ، آن‌که تمام بشریت از پیروان ادیان آسمانی و غیر آن از روزهای نخستین آفرینش انتظار ظهورش را می‌کشند. ملائک و فرشتگان مقرب به عشق لحظه‌های ظهورش مسرور و شادمان هستند و جبرئیل امین آماده ی صیحه‌ی آسمانیش است، تا بدین وسیله به متقیان و منتظران ، نوبد و بشارت و به ستم‌گران و دشمنان انسانیت، وعده نابودی و زوال قدرتشان را اعلان کند.

تقدیم به روح پرفتوح و ملکوتی امام خمینی رحمه الله علیه و ارواح طیبه شهدای عزیز پیروزی انقلاب اسلامی و هشت سال دفاع مقدس، و شهدای مدافع حرم‌های اهل بیت (علیهم‌السلام) و به ویژه سردار شهید حاج قاسم سلیمانی فرمانده جبهه بین‌المللی مقاومت، و نیز شهدای تأمین امنیت کشور و ملت نثار و تقدیم می‌کنم. و از خداوند متعال تعجیل در ظهور موفور السرور حضرت امام مهدی بقیه الله الاعظم ارواحنا له الفداء ، و طول عمر و سلامتی برای رهبر مدبر و مدیر، حکیم و شجاع انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای مد ظله العالی را خاضعانه از خداوند منان مسئلت دارم.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	ح
مقدمه	۱
فصل اول: مفاهیم و کلیات	۲
گفتار نخست: طرح تحقیق	۳
۱-۱- تبیین موضوع	۳
۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق	۴
۱-۳- اهداف تحقیق	۴
۱-۴- پیشینه تحقیق	۵
۱-۵- سؤالات تحقیق	۶
۱-۶- فرضیه‌های تحقیق	۷
۱-۷- متغیرها و روش تحقیق	۷
۱-۸- سازماندهی تحقیق	۸
گفتار دوم: مفهوم شناسی	۹
۱- مفهوم لواط	۹

- ۶۵- مکارم شیرازی، ناصر، *استفتاءات جدید*، جلد ۳، چاپ سوم، قم، مؤسسه امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۴۲۷.ق.
- ۶۶- .....، *کتاب النکاح*، تهیه و تنظیم جمعی از فضلاء، جلد ۲، چاپ اول، قم، انتشارات مدرسه امام علی بن ابی طالب علیه السلام، ۱۴۲۴.ق.
- ۶۷- .....، *تفسیر نمونه*، ج ۳ و ۱۲ و ۱۴، چاپ ۳۲، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.
- ۶۸- منصور، جهانگیر، *قانون مجازات اسلامی*، چاپ ۸۲، تهران، انتشارات دیدار، ۱۴۰۳.
- ۶۹- موسوی اردبیلی، سید عبد الکریم، *فقه الحدود و التعزیرات*، ج ۲، چاپ دوم، قم، جامعه المفید مؤسسه النشر، ۱۴۲۷.
- ۷۰- موسوی خمینی، سید روح الله، *صحیفه امام*، جلد ۲۰، چاپ چهارم، تهران، مؤسسه نشر و آثار امام خمینی، ۱۳۸۵.
- ۷۱- .....، *استفتائات امام خمینی*، چاپ اول، تهران، مؤسسه تنظیم نشر و آثار امام خمینی، ۱۳۹۲.
- ۷۲- .....، *تحریر الوسیله*، جلد ۲، چاپ ۴، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۹۹.
- ۷۳- .....، *ره توشه قضایی (بیش از یک هزار استفتاء قضایی از محضر حضرت امام خمینی (ره))*، چاپ ۱، قضاء، شماره فیش در پژوهشکده حقوق و قانون ایران، ۳۰۱۸۴، ۱۳۹۰.
- ۷۴- .....، *توضیح المسائل (محشی)*، گردآورنده، بنی هاشمی خمینی، سید محمدحسین، ج ۲، چاپ هشتم، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۲۴.
- ۷۵- .....، *موسوعه الامام الخمینی*، جلد ۲۳ و ۴۰، چاپ اول، تهران، مؤسسه

- تنظیم و نشر آثار امام خمینی ، ۱۳۹۲.
- ۷۶- موسوی خویی ، سید ابوالقاسم ، *التنقیح فی شرح العروه الوثقی (الطهارة)*، ج ۲، چاپ دوم ، قم ، لطفی ، ۱۳۶۹ .
- ۷۷- ..... ، *موسوعة الامام خویی*، جلد ۳۲ ، چاپ اول ، قم ، مؤسسه احیاء آثار الامام الخویی، ۱۴۱۸.
- ۷۸- ..... ، *منهاج الصالحین (تكملة المنهاج)* ، جلد ۲، چاپ ۳ ، قم ، مؤسسه احیاء آثار الامام الخویی ، ۱۳۸۶.
- ۷۹- موسوی سبزواری، عبدالعلی ، *مهذب الاحکام*، ج ۲۷، چاپ اول ، قم ، دار التفسیر ، ۱۴۱۳.
- ۸۰- موسوی عاملی ، محمد بن علی ، *نهاية المرام فی تقسیم مجمع الفائده و البرهان* ، جلد ۱، چاپ اول ، قم ، مؤسسه نشر اسلامی تابع جامعه مدرسین ، ۱۴۱۳.
- ۸۱- نجفی ، محمدحسن ، *جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام*، جلد ۲۹ و ۴۱ ، چاپ ۷ ، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۹۸۱.
- ۸۲- نوری ، میرزا حسین نوری ، جلد ۱۴، چاپ سوم ، قم ، آل البيت ، ۱۴۰۸ .
- ۸۳- هاشمی شاهرودی ، سید محمود ، *فرهنگ فقه فارسی*، جلد ۱ و ۳ و ۱۰ چاپ اول ، قم ، مؤسسه دائرة المعارف الفقه الاسلامی، ۱۳۸۷.
- ۸۴- هذلی ، یحیی بن سعید ، *الجامع للشرائع*، چاپ اول ، قم ، مؤسسه سید الشهداء، ۱۴۰۵.
- ۸۵- همدانی ، رضا بن محمد هادی ، *مصباح الفقیه* ، ج ۷، چاپ اول ، قم ، مؤسسه جعفریه لاحیاء التراث ، ۱۳۷۶.
- ۸۶- وحید خراسانی، حسین، *توضیح المسائل*، چاپ ۲۶ ، قم ، مدرسه امام باقر (علیه السلام)، ۱۴۲۸.

۸۷- ولیدی، محمد صالح، *حقوق جزای اختصاصی جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی*

و *حقوق خانوادگی*، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۹۸.

۸۸- یزدی، محمد کاظم، *العروة الوثقی*، جلد ۲، چاپ سوم، قم، انتشارات اسلامی

جامعه مدرسین، ۱۳۹۵.

*مقالات:

۱- زارعی، فاطمه و کامیاب، مهرداد، *بررسی مسایل فقهی حد زنا در اسلام*، چهارمین

همایش فقه و حقوق وکالت و علوم اجتماعی، ۱۳۹۸.

۲- شکر، عبدالعلی، «*وسوسه شیطان و راهکارهای مقابله با آن در قرآن*»، پژوهشنامه

معارف قرآنی (آفاق دین)، سال پنجم، شماره ۱۸، پاییز ۱۳۹۳.

۳- شمس ناتری، محمد ابراهیم؛ ابوالمعالی الحسینی، سیدوحید؛ عزیزاده طباطبایی، زهرا

سادات، «*ویژگی های جرم انگاری در پرتو اسناد و موازین حقوق بشر*»، فصلنامه

راهبرد، شماره ۵۸، ۱۳۹۰.

۴- طجری، بهرام، «*آزادی جنسی در بوتنه نقد*»، مجله صباح شماره ۲ و ۳، تابستان ۱۳۸۱.

۵- عبداللهی علی بیک، حمیده؛ سیده ندا خاوران، «*نسب فرزندان مشروع و آثار آن از*

منظر فقه و حقوق، فقه و مبانی حقوق اسلامی»، سال پنجاهم، شماره اول، بهار و

تابستان، ۱۳۹۶.

۶- فیض آبادی، محمدعلی و رضا حق پناه، «*بررسی دلالت تفسیری و فقهی آیه زنا بر*

حرمت نکاح با زانی و زانیه»، مصباح الفقه، سال دوم، شماره ۳، بهار و تابستان ۱۳۹۹.

۷- کجباف، محمد باقر، «*رفتارشناسی جنسی در اندیشه دینی*»، مطالعات راهبردی زنا،

شماره ۲۷، ۱۳۸۴.

۸- کریمی نیا، محمدمهدی؛ مجتبی کربلایی پور؛ مجتبی انصاری مقدم؛ مرتضی فاضلی، «*واکاوی فقهی و حقوقی حد زنا (با نگاهی به مستندات قرآنی - روایی)*»، پژوهش

در هنر و علوم انسانی، سال پنجم، شماره ۹، پیاپی ۳۲، ۱۳۹۹.

۹- مسجدسرای، حمید؛ صغری باقرزاده سید رسول موسوی، «بازپژوهی مستندات حکم فقهی حرمت ابدی در زناى ذات بعل و معتدّه رجعیه، آموزه‌های فقه مدنی»، شماره ۱۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۶.

۱۰- نجفی توانا، علی؛ مصطفی‌زاده، فهیم، «جرم انگاری در نظام کیفری جمهوری اسلامی ایران، مطالعات فقه و حقوق اسلامی»، سال پنجم، شماره ۹، ۱۳۹۲.

۱۱- هاشمی خان‌عباسی سید علی و آقایی مرتضی، «بررسی حکم لواط در فقه اهل سنت»، دو فصل نامه علمی فقه مقارن، شماره ۱۷، سال نهم، بهار و تابستان ۱۴۰۰.

*سایت‌ها:

۱- www.Ekhtebare.ir، مستنبط از تبصره ۳ ماده ۱۲۳، آیین نامه نحوه اجرای احکام قصاص، رجم، قتل، صلب، اعدام و شلاق موضوع ماده ۲۳ الی ۲۹. سید ابراهیم ریسی ریاست قوه قضائیه، ۱۳۹۸/۳/۲۷.

۲- www.andshegalam.ir، سایت اندیشه قم، برگرفته شده از مقاله «زنا از نگاه اسلام»، تاریخ بازیابی ۲۵ دی ۱۳۹۵.

۳- www.bookroom.ir، سایت پاتوق کتاب فردا.

۴- www.pdgam.ir، سایت بازنگری در متون دینی.

۵- www.Booknama.com، متن کامل قانون مدنی ایران. مصوب ۱۳۰۷/۲/۱۸.

۶- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، قاتون مجازات‌های اسلامی. مصوب ۱۳۹۲/۲/۱.

۷- پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری.

۸- پایگاه اطلاع‌رسانی حوزه، گنجینه معارف، فتاوی مراجع تقلید در مورد لواط و همجنس‌گرایی

